

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **R. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2009, č. j. 4 Cad 43/2009 - 8,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2009, č. j. 4 Cad 43/2009 - 8, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 3. 2007, č. j. 2007/1736-33, zn. ÚPP/OZZ/2006-39, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) a změněno rozhodnutí Úřadu práce hlavního města Prahy ze dne 3. 11. 2006, č. j. ÚP/OZZ/2006-39, tak, že se žalobkyně neuznává osobou zdravotně znevýhodněnou podle § 67 odst. 2 písm. c) a odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 382/2005 Sb. (dále jen „zákon o zaměstnanosti“). Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně dne 7. 4. 2009 správní žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž požádala o ustanovení zástupce v žalobním řízení.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2009, č. j. 4 Cad 43/2009 - 8, byl návrh žalobkyně na ustanovení zástupce zamítnut. V odůvodnění tohoto usnesení soud prvního stupně uvedl, že žalobkyně předložila potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, z něhož vyplývá, že má velmi nízké příjmy a je nemajetná, takže splňuje předpoklad osvobození od soudních poplatků. Soud však dospěl k závěru, že v daném případě zástupce žalobkyni nelze ustanovit, neboť se jedná o zcela zjevně

neúspěšný návrh. Ze soudního přezkumu jsou totiž podle § 70 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vyloučeny úkony správního orgánu, jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osob, pokud sama o sobě neznamenaají překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské činnosti.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka dne 12. 5. 2009 prostřednictvím e-mailu doručeného Městskému soudu v Praze dne 13. 5. 2009 včasnou kasační stížnost, jež byla písemně doplněna dne 13. 5. 2009. V ní se stěžovatelka domáhala zrušení napadeného usnesení Městského soudu v Praze. Dále v kasační stížnosti obsáhle popisovala svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a uvedla, že se od roku 1995 marně snaží nalézt pracovní uplatnění vhodné pro její zdravotní stav. Rovněž tak stěžovatelka tvrdila, že neporozuměla odůvodnění kasační stížností napadeného usnesení, tedy tomu, že její návrh je zjevně neúspěšný. Dále stěžovatelka uvedla, že se snaží dělat maximum pro získání zaměstnání odpovídající jejím schopnostem. Konečně pak se obsáhle věnovala námitkám proti rozhodnutí žalovaného.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení soudu prvního stupně v souladu s ustanoveními § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Úvodem, s ohledem na to, že žalobkyně není v řízení o této kasační stížnosti zastoupena advokátem, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné odkázat na svou ustálenou judikaturu vyjádřenou kupř. v rozsudku ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publikovaném pod č. 486/2005 Sb. NSS, podle níž „v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobců není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).“ Povaha rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost stěžovatelky směřuje, vylučuje, aby bylo možno nedostatek podmínky povinného zastoupení považovat za překážku, jež by bránila vydání rozhodnutí, jímž se řízení o kasační stížnosti končí. Je-li předmětem tohoto soudního přezkumu rozhodnutí, jímž nebylo vyhověno žádosti žalobkyně o ustanovení zástupce z řad advokátů, trvání na podmínce povinného zastoupení by vedlo k vlastnímu popření cíle, který žalobkyně podáním žádosti sledovala, a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, že žalobkyně právo na ustanovení zástupce nemá. Proto nelze skutečnost, že stěžovatelka není v tomto řízení zastoupena advokátem, považovat za nedostatek podmínky řízení vylučující, aby se Nejvyšší správní soud kasační stížností věcně zabýval.

Stížnostní námitku o nedostatečnosti důvodů pro neustanovení zástupce lze podřadit pod důvod kasační stížnosti uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť podle něho lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. může být od soudních poplatků osvobozen účastník, jenž doloží, že nemá dostatečné prostředky; přitom se nesmí jednat o návrh, který zjevně nemůže být úspěšný. Z uvedených zákonných ustanovení vyplývá, že pro ustanovení zástupce navrhovatel ve správním soudnictví je zapotřebí kumulativní splnění tří podmínek. První z nich je doložení nedostatečnosti prostředků navrhovatele, druhou potřeba ochrany jeho práv a třetí alespoň nepatrná míra pravděpodobnosti, že jeho návrh bude úspěšný.

V projednávané věci byla první podmínka pro ustanovení zástupce žalobkyni splněna, neboť ta v řízení o žalobě předložila potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, z něhož vyplývá, že je nemajetná, což ostatně dovodil také soud prvního stupně. Ustanovení zástupce je dále zapotřebí k ochraně práv žalobkyně, neboť ta svá dosud učiněná podání nesešla kvalifikovaným způsobem a je tak zřejmé, že v žalobním řízení se neobejde bez právní pomoci. Žalobkyně tedy splnila i druhou podmínku pro ustanovení zástupce.

Rovněž tak naplnila i podmínku třetí, neboť v nyní projednávané věci nelze učinit závěr, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného nemůže být zjevně úspěšná. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007 - 72, který je dostupný na www.nssoud.cz, totiž „vlastnost „zjevně neúspěšného návrhu“, kterou zákonodárce vyjádřil pojmem „zjevně“, je třeba vykládat jako vlastnost návrhu seznatelnou „na první pohled“, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjištělná. Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např.: opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení charakteru a povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přerušení řízení. Naproti tomu o „zjevně neúspěšný návrh“ nejde tehdy, je-li „zjevnost“ závislá na předběžném zkoumání a posouzení povahy návrhu, jako tomu je např. u návrhu na vyslovení nicotnosti správních rozhodnutí.“ V dané věci však neúspěšnost žaloby není jednoznačná, nesporná a okamžitě zjištělná. Žalobkyně totiž u soudu prvního stupně napadá rozhodnutí žalované, kterým podle § 67 odst. 2 písm. c) a odst. 3 zákona o zaměstnanosti nebyla uznána osobou zdravotně znevýhodněnou. Osoby zdravotně znevýhodněné přitom podle těchto zákonných ustanovení náleží do okruhu osob se zdravotním postižením, které mají na náklady úřadů práce právo na pracovní rehabilitaci, kterou se rozumí souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání (§ 69 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti). Pro osoby se zdravotním postižením se dále vytvářejí chráněná pracovní místa a chráněné pracovní dílny, na které poskytuje úřad práce zaměstnavateli příspěvek, jak vyplývá z ustanovení § 75 odst. 1 zákona o zaměstnanosti. Rovněž tak úřad práce podle § 78 odst. 1 téhož právního předpisu poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením těm zaměstnavatelům, kteří zaměstnávají více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců. Mezi uznáním osobou zdravotně znevýhodněnou a určitým právem, jehož uplatnění je bezprostředně vázáno na existenci tohoto rozhodnutí, tedy může existovat určitá vazba. Nelze proto s jistotou říci, že rozhodnutí o neuznání osoby za zdravotně znevýhodněnou nemá žádné dopady do právní sféry jeho adresáta a ve

smyslu ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. představuje pouze úkon správního orgánu, jehož vydání závisí výlučně na posouzení zdravotního stavu osoby, které neznamená právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, jak se uvádí v usnesení soudu prvního stupně o nepřiznání zástupce žalobkyni. V nyní projednávané věci tedy nelze bez jakýchkoliv pochybností učinit závěr, že žalobou napadené rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu, když navíc tato otázka nebyla doposud v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena.

Lze tedy konstatovat, že žalobkyně v nyní projednávané věci splnila všechny zákonné podmínky pro ustanovení zástupce, a proto soud prvního stupně pochybil, když kasační stížností napadeným usnesením její žádost o vydání takového rozhodnutí zamítl.

Tvrzeními žalobkyně, které směřovaly proti žalobou napadenému rozhodnutí žalovaného, se však Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť takové rozhodnutí není v tomto řízení o kasační stížnosti předmětem přezkumu.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. V něm bude soud prvního stupně podle § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem, který Nejvyšší správní soud vyslovil v tomto zrušovacím rozhodnutí. V novém rozhodnutí pak Městský soud v Praze podle § 110 odst. 2 věty první s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu